

Nad 100,000 delavcev v avtinih tovarnah je zopet na štrajku. Unija kot korporaci- je obdolžujejo eden drugega radi stavke

Detroit, 3. aprila. Zopet se nahaja na štrajku najmanj 100,000 delavcev, ki so bili zaposleni v raznih avtomobilskih tovarnah. Nova nezadovoljstva so izbruhnila med delavci in kompanije niso pripravljene slednjih poravnati.

Štiri velike avtne korporacije so prizadete od najnovejših štrajkov, in sicer General Motors, Chrysler, Hudson in Reo kompanija.

Devet tovarov, last General Motors, je zaprlo sinoči vrata v Flintu, Mich., ko je napovedala United Automobile Workers unija štrajk.

Kompanije dolžijo unijo avtinih delavcev, da so prekršili pogodbo, temu nasproti pa trdijo unijski uradniki, da so kompanije enostavno vrgle pogodbo med unijo in korporacijo v koš.

Ob istem času se pa poroča, da je pravnan štrajk pri General Motors v Pontiacu, Mich. Na štrajku se je nahajalo 6,000 delavcev. V ponedeljek se vrnejo vsi delavci na delo, ko so dobili priznanje unije in višje plače.

Danes se nahaja na štrajku:

60,000 delavcev pri Chrysler korporaciji, 11,000 pri Hudson kompaniji, 2,400 pri Reo kompaniji in pri General Motors korporaciji nekako 25,000 delavcev. Slednji so se komaj vrnili na delo od zadnjega štrajka.

Kot je včeraj zatrdil Homer Martin, predsednik unije avtomobilskih delavcev, so vsi sedanji nesporazumi med unijo in kompanijami samo začasni, in da se bo prišlo do poravnave v najkrajšem času.

Martin želi konferenco z generalnim ravnateljem General Motors korporacije. Toda ravnatelj Knudsen je izjavil, da nima o čem konferirati. Kompanija je sklenila pogodbo z unijo, držala se je vse določil, toda unije so same prekršile pogodbo.

Medtem je pa še vedno štrajk v tovarnah Chrysler korporacije, ker John Lewis, ki je vodil štrajk, nima časa za pogovore s Chryslerjem, kajti Lewisa potrebujejo v Pennsylvaniji, kjer je treba poravnati premogarski štrajk.

Governer je naredil mir v minnesotski tovarni

Albert Lea, Minn., 3. aprila. Veliki nemiri so nastali pred tovarno American Gas Machine Co., kamor je dospel kakih 200 simpatičarjev štrajkarjev iz bližnjega mesta Austin. Kompanija je dobila napram štrajkarjem sodnijsko prepoved, da morajo odstraniti pike, in ker se piketi niso odstranili je šerif šel in aretiral 35 unijskih voditeljev in piketov. Ko je governer Benson o tem zvedel, se je z avtomobilom odpeljal na lice mesta in je zapovedal, da se pikete takoj izpušči iz zaporov. Takoj nato je nastal mir, dočim so se prej ves dan vršili spopadi med policijo in delavci. Policija se je posluževala plinskih bomb. Kompanija trdi, da so piketi naredili za \$15,000 škode na poslopiju. Zahtevala je narodno gardo, toda governer ni hotel odrediti mobilizacije.

Sedeči štrajki debatirani v senatni zbornici

Washington, 3. aprila. Sedeči štrajki so postali predmet zanimive, pa ostre debate v senatni zbornici kongresa. Senator James Byrnes, demokrat, najozi priatelj predsednika Roosevelta, je včeraj predlagal, da se naredi zvezna postava, ki preprečuje delavcem, ki se podajo na štrajk, ostati v tovarni ali delavnici. Predlog je bil stavljen tekom debate o novi Guffey postavi, ki je predlagana v korist premogarjev. K debati se je oglasil vodja demokratov v senatni zbornici, ki je izjavil, da predlog senatorja Byrnesa, da si je najozi prijatelj predsednika, nima odobrenja predsednika. Ob priliki, ko je senator Byrnes stavljal predlog proti sedečim štrajkom, se je oglasilo precej senatorjev, demokratov kot republikancev, ki so zelo ostro govorili o sedečih štrajkih, toda videti je, da večina zbornice se ni še odločila, kaj naj ukrene proti takim štrajkom. Senatorji molčijo, ker Roosevelt še ni izjavil svojega mnenja.

Novi uradniki

Lokalna unija št. 720, United Electrical and Radio Workers of America, je izvolila sledeče uradnike: predsednik Edward Kotnik, prvi podpredsednik Louis Young, drugi podpredsednik Walter Spence, Joseph Washko zapisnikar, Howard Lawrence blagajnik. Nadzorniki: Mary Ti-hovnik, Frank Erzen in George Onda. Delegati k distriktni konvenciji: Harold Collister, Louis Brežič in Harold Keehl.

Obstreljen od roparjev

Poznani hrvaški krojač Marian Živković je šel sinoči v Hrvatski Narodni Dom na 6314 St. Clair Ave. na ples. Blizu zadnjih vrat so ga dobili trije mladi lopovi, ki so mu veleli dvigniti roke. Živković je pa mislil, da se šaljijo, pa jih je potisnil v stran, nakar je eden izmed roparjev sprožil revolver. Živković je bil nevarno zadet v nogo.

Delavske unije za sport

Štiri največje delavske unije v Clevelandu so včeraj pozvale svoje člane, da se pridružijo sportnemu gibanju, unijskega delavstva. Kot se je izjavil predsednik Cleveland Federation of Labor se delavske unije lahko postavijo z najboljšimi sportniki v mestu.

Vse to ljubezen naredi

Ostijek, Jugoslavija, 3. aprila. Lepa Mira Prokopec je na dolgotrajno preganjanje in zahtero svojega moža priznala, da so skoro vsi moški vasi Vinkovice zaljubljeni v njo in jo preganjajo s svojimi ljubezenskimi ponudbami. Prokopec je kar poblesnel, ko je to slišal. Včeraj se je vrnil nekak šod vaščanov. Prokopec je čakal pred vratmi, da se šod razide. Ko so vaščani začeli prihajati iz dvorane, je Prokopec začel streljati. Ubil je štiri moške in deset jih je ranil.

Za družinske očete

Lubbock, Texas, 3. aprila. Dr. Paul Popenoe, znani sociolog iz Los Angelesa, je močno kritiziral včeraj tekom nekoga znanstvenega predavanja, ker sedanjí industrijski sistem plačuje iste plače poročenim moškim kot samcem. "To je največja krivica za poročene moške," je dejal profesor Popenoe. "Samci skrbijo sami za sebe, dočim ima poročen delavec stotine drugih skrbi in odgovornosti pri svoji družini, a vendar dobiva isto plačo kot samec, ki nima nobenih odgovornosti napram družini. Mož, ki ima ženo in pet otrok, zasluži povprečno enako \$1,500 na leto kot samec, a dočim mož porabi celo svojo plačo, da komaj preživi svojo družino, plačuje \$40 na mesec najemnine s hrano vred, ima nadaljnjih \$40 stroškov za društva, zabavo, tobak in vozino, vse drugo si pa lahko prihrani. Tu je očitna krivica v današnjem sistemu. Kjerkoli dobiva poročen moški \$1,500.00 na leto, bi moral dobiti samec \$1,000.00." Kaj pravite vi, naši prijatelji?

Smrtna kosa

Včeraj popoldne je preminul v mestni bolnišnici Jennie Ropos, stanujoča na 15311 Waterloo Rd. Pogreb bo vodil August F. Svetek. Podrobnosti jutri.

Doma iz bolnice

Včeraj je bila s Svetkovo ambulanco pripeljana iz Glenville bolnišnice Mrs. Frances Ban, 854 E. 236th St. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Redna seja

Danes zvečer ob 8. uri je redna seja društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida.

Zadušnica

Sv. maša zadušnica se bo brala ob priliki sedmne smrti za pokojno Frances Čoš v sredo ob 7. uri zjutraj. Prijatelji ranjke so vabljeni.

Bolan na domu

Nevarno je zbolel na svojem domu Mr. John Gorjup, 1136 E. 169th St. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Grški konzul

Grška vlada je sklenila zapreti svoj konzularni urad v Clevelandu. Sedanji konzul Vilos je bil premeščen v Chicago.

Pevska vaja

Danes zvečer točno ob 8. uri je pevska vaja Baragovega zbora. Obenem jako važen razgovor. Navzočnost vseh je potrebna. — M. Jager.

Smrt v Lorainu

Včeraj je v Lorainu umrl rojak Frank Mahnič. Doma je bil iz Vipavskega.

* Mr. in Mrs. Charles Lindbergh sta včeraj z zrakoplovom dospela v Atene, Grška.

† Frank Sakser

Dne 31. marca je umrl v Ljubljani na posledicah pljučnice eden najbolj znanih in tudi spoštovanih ameriških Slovencev — Frank Sakser, kot sporoča brzojavno Mr. Jože Rems iz Ljubljane. O življenju tega značajnega moža se poroča sledeče: Rojen je bil 1. decembra, 1859 v Ljubljani. Oče je bil rodom Švica, mati pa Slovenka iz St. Ruperta na Dolenjskem. Oče ga je namenil za naslednika svoje obrti, bil je namreč kavarar, toda mladega Sakserja je veselili tiskarski poklici. Izučil se je in bil dober tiskar v mnogih podjetjih v domovini. Leta 1892 je došel v Ameriko, kjer je kmalu po svojem prihodu začel izdajati "Glas Naroda." Urejeval je list sam, stavlil sam in delal po 18 ur na dan. Večkrat je šel brez večerje spat. Ko je uvidel, da razni brezvestni agenti gulijo naše ljudi pri pošiljanju denarja v domovino, je začel lastno enako podjetje, ko je stopil v zvezo z dobrimi bankami. Vse svoje dolgoletne prihranke je vložil v Frank Sakser State Bank. Enako drugim, je pa tudi ta banka postala žrtev gospodarske krize in je bila primorana likvidirati. Izplačala je pa 75 odstotkov vlog. Sakser je zgubil pri tem \$400,000, vse svoje premoženje, ne pa svojega poštenega imena. Bil je tudi med ustanovniki J. S. K. Jednote, za katero je vedno deloval. Oženjen je bil dvakrat, obe ženi sta mu umrli. Zapušča edinega sina Franka, ki je član uprave "Glas Naroda." Svoja zadnja leta je preživel v Ljubljani, kamor je odšel pred sedmimi leti. Bog daj temu vzornemu možu miren počitek v domovini in v nebu!

Za kulturni vrt

Predsednik Roosevelt je v zobot v Washingtonu podpisal odredbo, ki dovoljuje nadaljnih \$36,000 za Jugoslovanski in Ogrski kulturni vrt v Clevelandu kot vladni prispevek. Od te svote dobi Jugoslovanski kulturni vrt \$20,000, Ogrski kulturni vrt pa \$16,000. Z nadaljnim delom se bo takoj začelo. Vlada je potrošila doslej že \$57,500 za Jugoslovanski kulturni vrt, dočim je narod sam prispeval \$4,000.00. Vse rodoljubne ameriške Slovence se vlijudno prosi, da prispevajo prostovoljne darove, tako da nam bo mogoče še letos praznovati slavnostno otvoritev Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu.

Šolske knjige

Generalni državni pravdnik države Ohio, Herbert Duffy, je odredil, da morajo začeti s prihodnjim šolskim terminom v jeseni vsi šolski odbori v državi dajati vsem otrokom zastoj šolske knjige v vseh slučajih, v katerih je otrokom, oziroma njih staršem nemogoče ali težko kupiti knjige.

Za naseljence

Senator Elmer Thomas iz države Utah, je imel včeraj značajan govor v prid naseljencem. Povedal je, da za Ameriko nikakor ni dostojno, da s kamenitim barbarizmom izvršuje postave napram naseljencem. Postava je lahko ostra, toda predvsem se je treba pri izvrševanju postav ozirati na človeka in človeško z njim postopati.

Predsednik Roosevelt pravi, da so cene potrebnih previsoke. Kompanije izkoriščajo položaj z navijanjem cen vsemu blagu

Washington, 3. aprila. — Predsednik Roosevelt je nastopil v akutnem položaju, ki je nastal, ker so večje kompanije začele navijati cene potrebnih nam. Ako se bo to navijanje cen nadaljevalo, tedaj mora nastati inflacija.

Financi svetovalci so svetovali predsedniku, da mora odrediti drastične korake ker sicer se bo navijanje nadaljevalo, tako da končno bo trpel mali človek in zlasti mali trgovec, ki ne bo mogel tekmovati s trditi.

Takoj ko je predsednik izrazil svojo nevoljo radi navijanja cen, zlasti cen za baker in za jeklo, je njegov govor odmeval na newyorški borzi. Cene delnicam so padle od \$1 do \$5. Največ so trpele delnice jeklarskega trusta.

Predsednik je mnenja, da so cene nekaterim potrebščinam neopravičeno se dvignile, tako da je začela groziti inflacija. Roosevelt je izjavil, da bo uporabil vso moč, ki mu je po postavah dana, da prepreči inflacijo.

Na drugi strani je pa Roosevelt priznal, da je vlada indirektno kriva, ker so se cene jeklu in bakru tako visoko dvignile. Vlada je kupovala v največjih množinah to blago, ki ga je rabila pri javnih delih.

Toda predsednik je poudarjal, da so jeklarske družbe nezasišane in neopravičeno visoko dvignile cene, dvakrat več kot je bilo potrebno, da se nadomesti ono, kar so jeklarske družbe dala poviška v plačah svojim delavcem.

Državne sodnije ne bodo smele v bodoče izdajati sodnijskih prepovedi v delavskih sporih

Columbus, Ohio, 3. aprila. S 87 glasovi proti trinajstim je poslanska zbornica državne postavodaje v Ohio odglasovala o predlogu, da bo državnim sodnjam v bodoče zabranjeno izdajati sodnijske prepovedi napram delavskim organizacijam v slučajih delavskih sporov.

Originalni tozadevni predlog je vložil v poslanski zbornici demokrat Lodi Huml, poznan čeh, poslanec iz Clevelanda. Predlog je enak kot je bil vložen v kongresu po senatorju Norrisu.

Predlog pravi: da nobena državna sodnja ne sme izdati sodnijske prepovedi proti delavskim organizacijam, kadar je štrajk, razen če se je zadeva najprvo obravnavala na odprti sodnji, kjer se mora na podlagi pričevanja dokazati, da so delavci zaskrbljeni nepostavna dejanja.

Nadalje, da noben uradnik ali delavska unija ne more biti odgovorna za nepostavna dejanja posameznih članov, razven ako se pod prisego dokaže, da je organizacija direktno naročila nepostavno dejanje.

Poslanec Lodi Huml se je izjavil, da so se velike korporacije le prepogosto posluževale sodnj v svoje privatne interese in pri tem vršile pravice delavcev, ki si niso mogli pomagati.

Predlog je bil sedaj poslan v senatno zbornico, in dasi imajo tam republikanci precej besede, pa se pričakuje, da ga bodo demokratje z večino sprejeli.

Romunska je izgnala tujezemske časnikarje

Bukarest, 3. aprila. Romunska vlada je izgnala vse tujezemske časnikarje iz Romunije. Med njimi so tudi zastopniki ameriškega časopisa. 90 odstotkov vseh teh tujezemskih časnikarskih poročevalcev v Romuniji so bili Zidje, Nemci ali Madžari. Izgnan je bil tudi dopisnik The New York Times-a, ki je trdil, da je romunski državljani, toda ni mogel dokazati svoje trditve.

Mnogo kandidatov

Ker se je umaknil sedanji načelnik oddelka sodnije za "domače odnose" (domestic relations), je bila razpisana služba za ta urad. Službo podelijo Common Pleas sodniki. Urad prinaša \$3,600.00 na leto. Dosedaj se je oglasilo že nad 40 odvetnikov za ta urad. Najbrž ga bo dobil kak demokrat.

Prijeten obisk

Ob priliki desetletnice društva Strugglers št. 614 SNPJ je obiskal našo naselbino Mr. L. Peček iz Ambridge, Pa. Mr. Peček je zelo inteligenten mlad Slovenec, star šele 24 let, toda cel moč in je tudi predsednik mestne zbornice v Ambridgeu. Povedal nam je, da pride kot delegat SNPJ prihodnji mesec zopet v Cleveland.

Španci zopet odbili hud napad nacionalistov

Bilbao, Španija, 3. aprila. — Vrhovni poveljnik španskih nacionalistov general Franco je zbral cvet svoje armade, da bi napadel to važno mesto, ki je v rokah Baskov, ki so lojalni madridski vladi. Rabil je tanke, strojne puške in zrakoplove in udaril z vso silo proti utrjenim postojankam Baskov, toda dasi ni bil poražen, pa je bil napad nacionalistov na celi črti odbit. General Franco je prepričan, da dokler ne dobi Bilbao v svojo oblast, da so zaman vsa druga prizadevanja. Napad je trajal 24 ur in na obeh straneh so bile težke izgube.

Mala antanta za mir med narodi sveta

Belgrad, 3. aprila. Tu so se zbrali ministri za tujezemske zadeve iz vseh držav, ki so včlanjene pri Mali antanti. Namen zborovanja je apelirati za splošen mir po svetu. Konferenci načeljuje romunski minister za zunanje zadeve Tatarescu. Navzoč je tudi čehoslovski zunanji minister kakor tudi zastopnik Grške. Takoj prvi dan se je konferenca ministrov izjavila, da bo Mala antanta nasprotovala, da se Habsburžani povrnejo na avstrijski prestol. Dr. Stojadinović, jugoslovanski ministrijski predsednik, je izjavil, da raje vidi, da se Avstrija priključi k Nemčiji, kot pa da dobi Habsburžane za vladarje.

Dohodninski davek

Poseben odsek kongresa se peča s predlogom, da se obdavči z dohodninskim davkom "male ljudi." Dosedaj so vsi oženjeni ali načelniki družin, ki zaslužio \$2,500 ali manj na leto, prosti dohodninskega davka, dočim so samci, ako zaslužio \$1,000 ali manj na leto tudi izsvetli od davka. Glasom novega načrta pa bi v bodoče plačevali dohodninski davek vsi načelniki družin, ako zaslužio \$2,000 ali več na leto, in vsi samci, ki zaslužio \$800 ali več na leto.

Hershey čokolada

Iz Hershey, Pa., se poroča, da so uslužbenci v tovarni, kjer se izdeluje znana Hershey čokolada, začeli s sedečim štrajkom. Kompanija je izjavila, da se ne bo prej pogajala z delavci, dokler se ne umaknejo iz tovarne, kjer je zaposlenih 3,000 delavcev in delavk.

Stavbinska industrija

Januarja meseca je bilo izdanih v Clevelandu 249 permitov za razne nove stavbe, katerih permitov v vrednosti \$978,000, v marcu pa 390 permitov v vrednosti \$995,000. Stavbinska industrija je nekoliko boljša kot je bila lansko leto.

* Borden Milk Co. v New Yorku je znižala ceno za kvort mleka za en cent pri kvortu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 79, Mon., April 5, 1937

Naša najvišja sodnija

Pretekli ponedeljek je najvišja sodnija Zedinjenih držav, ki ima prvo, srednjo in zadnjo besedo pri vsej ameriški vladi, prvič tekmo dolgih, dolgih 150 let, odkar je bila napisana ustava Zedinjenih držav, direktno povedala, da se strinja s kongresom in predsednikom in je odobrila nekako 14 različnih postav, katere je proglasila ustavnim. Nekateri ljudje se v mladosti učijo, nekateri se morajo pa v starosti.

Ameriškega naroda se je polotila skoro panika, ko je narod slišal, da je najvišja sodnija potrdila večino novo dealerskih postav. "Saj je nemogoče!" je zaklical starokopitnik senator Glass iz Virginije, "da bi bilo kaj takega mogoče! Najvišja sodnija mora imeti vendar vselej drugo mnenje kot predsednik in kongres!"

Naj podamo tu kratko skico vlade Zedinjenih držav. Ustava, ki je najvišja postava naše dežele, in na kateri temelji ameriška republika, predpisuje, da naj tvorijo ameriško vlado trije oddelki. Ti trije oddelki so: izvršni, zakonodajni, sodni. Predsednik, postavljen na pet let, katerega predstavlja kongres Zedinjenih držav, in sodniški oddelek, ki tolmači postav Zedinjenih držav.

Predsednik je deloma direktno, deloma indirektno izvoljen od naroda. Vsi člani kongresa so pa direktno izvoljeni od ameriških državljanov, toda sodniki najvišje sodnije so imenovani od vsakočasnega predsednika republike do svoje smrti. Nihče jih ne more pregnati iz njih uradov, dokler se jim ne dokaže kakšnega nepostavnega dejanja.

Kongres dela postav, po katerih se moramo ravnati, predsednik mora gledati, da državljani spolnujejo postav, narejene po kongresu, toda najvišji sodnji je pridržana pravica, da "tolmači" te postav. Kadar reče najvišja sodnija, da postava je za nič, tedaj mora odnehati predsednik, mora molčati kongres. Tako ima devet možakov najvišje sodnije, katerih narod nikdar ni imenoval za ta posel, več besede, kot pa predsednik in kongres skupno.

Ameriški narod je vselej spoštoval svojo najvišjo sodnijo, kajti resnici na ljubo je treba potrditi, da se med sodniki najvišje sodnije od danes ni dobilo še nobenega zločinkega moža. Vsi so bili poštenjaki, toda — vsi niso živeli z duhom časa, zlasti sodniki ne, ki so bili na krmilu, ko je narod izvolil Franklina Roosevelta, da vodi usodo ameriške republike, potem ko smo bili pahnjeni v črno brezno depresije.

Roosevelt sam nima ničesar proti ustavni točki, da najvišja sodnija tolmači ameriške postav in ustavo. Nekdo mora biti, ki to dela, toda čemur Roosevelt nasprotuje je to, da so sodniki predolgo v uradu, da postanejo prestari in ne razumejo več idej časa, ki se izpreminjajo, kakor se izpreminjajo človeške ideje. Roosevelt je zahteval, da je najvišja sodnija ne coklja pri razvoju ameriške republike, pač pa pomočnica k napredku.

Radi tega priproste nasveta predsednika Roosevelta je nastala strašna rabuka med Amerikanci! Prijazni nasvet predsednika, da se zamenja starinske može na najvišji sodniji z mlajšimi močmi in z odvetniki, ki imajo bolj liberalno naziranje o današnjih potrebah, je odmeval kot potres med nativističnimi Amerikanci.

Toda oni, ki razumejo Roosevelta, o katerem je ogromna večina naroda prepričana, da želi v resnici dobro svojemu narodu, so krepko odgovarjali. "Čas je," se je izjavil energični senator Ashurst, "da se otresemo kot izvoljeni zastopniki naroda varuštva najvišje sodnije. Nam je poveljil narod nalog, da delamo postav, in če smo kje grešili v postavnih besedah in stavkih, naj nam to popravijo učeni sodniki, toda volje ljudskih zastopnikov ne morejo spreminjati več!"

To mnenje je najbrž globoko vplivalo tudi na devet sodnikov najvišje sodnije, ki so ta teden odobrili kar štirinajst točk programa novega deala, kakor jih je sprejel kongres po navodilih predsednika Roosevelta. Če so bili sodniki najvišje sodnije izredno razsvitljeni, če so se ustrašili javnega mnenja, ali pa mogoče, da so jim ugajale programne točke Roosevelta tako, da so jih odobrili, tega ne moremo povedati. Zgodilo se je pa, da je sodnija sledila administraciji in kongresu.

Ne bo dolgo, ko bo najvišja sodnija morala razsoditi o silno važni Wagnerjevi postavi in o postavi glede socialne varnosti. Vsa ameriška javnost napeto pričakuje, kako bo najvišja sodnija razsodila. Ali bo ohranila svojo neodvisno zakrknjenost ali bo sledila zahtevam današnjih časov?!

Kaj pravite!

Pred 28. leti je Mrs. Emma Sims v New Yorku poslala svojo ga sinkota v mesnico po funt jeter. Sin se je šel oni dan vrniti (brez jeter) in mami povedal, da je bil takrat mimogrede stopil malo v Alasko, kjer je kopal zlato.

Protestantovski pastor Sandefur iz Evansville, Indiana, je tožil svojo ženo za razporoko. Kot vzrok je navedel, da mu je žena v cerkvi, ko je pridigal, kazala osle in ko se je tega naveličala, je pa zadremala.

BESEDA IZ NARODA

Nekaj posebnega za Newburg

Minili so lepi velikonočni prazniki. Četudi je bilo vreme podobno bolj božiču, ker je bilo precej mrzlo, vendar vstajenje našega Gospoda Zveličarja nas spominja, da tudi mi vstanemo iz velikih pregreh, da moremo z veselim srcem zapeti veselo Alelujo.

Kaj ne da, to nas spominja tudi na stari kraj, ko smo v zgodnjih urah hiteli ure daleč k vstajenju Gospodovem. Pri nas v št. Vidu je šla procesija precej daleč po trgu. Bilo je vse tako lepo, da se ne da popisati. Bilo je to res krasno velikonočno jutro naše mladosti.

Prav tako, kot smo bili mi veseli, tako opazujemo našo mladino, ki nas skuša v vsem posnemati. V starem kraju je bilo dosti petja. Peli smo doma in pri delu na polju, na božjih potih in vsepovsod. In tudi naša mladina tukaj rada poje, samo malo poguma ji moramo dati. Zato vas, dragi starši, prosim, da podpirate svoje otroke pri učenju slovenske pesmi. Saj že pregovor pravi, da pevec ni hudoben človek. Kaj pa morete človeku lepšega dati, kot če zna lepe slovenske pesmi prepevati. Koliko slabih misli je zabranjenih in prepričenih, če se otrok uči lepih pesmi. Vsi tisti, ki omahujete, če bi otroka dali k zboru ali ne, vas prosim, pojdite jih poslušati na njih vaje in prepričana sem, da bi že takrat radi videli, da bi bil tudi vaš zraven, če imate le iskrico slovenskega čuta še v sebi.

Meni se čudno vidi, da se ravno Slovenci tako malo zanimamo za svoj jezik. Koliko se jih izgovarja, da njih otrok ne čuje hoditi na vaje. Saj otroka se mora vedno spodbujati. Tudi v šoli bi ne hodil, ako bi ne imel discipline. Za tako dobro stvar ne smemo biti tako malomarni, saj je vendar to naš najdražji zaklad, ki smo ga prinesli iz naše domovine.

Zato vas prosim, dragi Slovenci, ki še nimate svojih otrok pri zborih slovenske pesmi, vpišite jih takoj. Nikdar vam ne bo žal. Veseli boste, da ste storili svojo dolžnost.

Vi pa, dragi očetje in matere, ki pošiljate svoje otroke na vaje in ki tudi obiskujete seje, ki so v korist zboru, vsa čast vam. Nikdar se vam ni treba skrivati pred svojim imenom, ker storili ste le svojo narodno dolžnost. Torej naprej za naše vesele črčke!

Ana Gliha.

Slovenci doma in na tujem širnem svetu!

Letos je deset let, odkar se je slovenski narod šele resno začel zavedati svojih velikih in svetih dolžnosti, katere ima do vseh stotisočev svojih bratov in sestra izven meja domovine. Ustanovil si je namreč Društvo sv. Rafaela, ki naj v njegovem imenu prevzame vse ogromno delo in skrb za nje ter rešuje pereče izseljenko narodno vprašanje. Pozno je bilo to, vendar še ne prepozno!

Odbor, kateremu je bilo poverjeno to delo, se je lotil velikega dela z navdušenjem in ne-sebično požrtvovalnostjo. Z velikim trudom in žrtvami si je utiral pot svojega delovanja do vedno večjega razmaha svoje-ga dela.

Tu doma je navduševal k popolni požrtvovalni dolžnosti do svojih izseljencev z vsemi razpoložljivimi sredstvi, z vpeljavo izseljenke nedelje, z izdajanjem glasila, z brošuricami, s predavanji, igrami, s cerkveni-

mi pobožnostmi itd.

Na tujem med izseljenci je pa krepko posegal s svojim delom v vse njih življenje in delovanje, jim pomagal, jih ščitil, kolikor in kjer je le mogel in jim skušal dati občutiti domovinske ljubezni.

S tem svojim delom je tu doma po vsej državi vzbudil občudovanje in priznanje za Društvo sv. Rafaela, ki je postala vodilna organizacija vsega dela za naše izseljence po državi.

Na tujem so pa izseljenci že začutili njen blagodejni vpliv in začeli so z večjim zaupanjem gledati na svojo domovino, od katere so se toliko let čutili popolnoma zanemarjene.

Letos je desetletnica tega dela! Odbor je sklenil, da proslavi ta dogodek kolikor mogoče slovesno, toda ne morda s kako samohvalno, temveč zato, da s to proslavo zareže tu doma še globjo brazdo boljše, bolj sistematično urejene, bolj pristrčno, pa tudi bolj uspešne oskrbe in zaščite našega slovenskega človeka na tujem.

Pri naših izseljencih pa naj ta proslava doseže lepše in pristrčneje zveze z domovino in domovina z njimi, večje zaupanje izseljencev do naroda in države tu doma, predvsem pa ožje sodelovanje izseljencev z delom domovine za njihov blagor, za njih zaščito, za njih blagostanje in za njih napredek v vsem njihovem verskem, narodnem, kulturnem in gospodarskem življenju na tujem.

Da se Družba sv. Rafaela s tem zaupno obrača na ves narod tu doma, zlasti na vse bivše izseljence, predvsem pa na vse izseljence širom sveta in jih kar najljubše vabi na proslavo desetletnice Družbe sv. Rafaela, ki se bo vršila 22. in 23. avgusta letos na Brezjah in v Ljubljani.

Pridite, izseljenci, za nekaj dni domov, kdor le malo more! Pridite in združite se z narodom tu doma, da se navdušimo za vas, za vaš blagor in napredek! Toliko ste za nas doma žrtvovali! Toliko let nam izkazovali ljubezen v bogatih podporah svojem, četudi vam domovina ni bila hvaležna. Danes vam je hvaležna. Prisrčen sprejem boste za to dobili. Narod tu doma se bo zbral okrog vas. Pridite!

Spored proslav bo v glavnih obrih:

V nedeljo 22. avgusta dopolne slovesen sprejem vseh izseljencev s sodelovanjem cerkvene in svetne (banovinske) oblasti in vsega naroda, slovenska služba božja in pozdravi zastopnikov izseljencev iz posameznih držav.

Zvečer v Ljubljani slovenska akademija in pozdravi državne in mestne oblasti.

V ponedeljek 23. avgusta slovenska formalna ustanovitev Slovenske izseljenke zbornice (izseljenkega instituta) z II. slovenskim izseljenkim kongresom.

Prve dni v septembru udeležba slovenskih izseljencev pri otvoritvi razstave slovenskega šika na ljubljanskem velesejmu, kjer bo tudi poseben oddelek za izseljenko časopisje, kjer bo razstavljeno vse mogoče kulturno delo naših izseljencev po raznih delih in državah sveta.

Izseljenci, domovina vas kliče!

Pridite za nekoliko lepih in pristrčnih dni domov!

Vse naše zveze in jednote, vse naše naselbine in vsa posamezna društva širom sveta ljudno vabimo, da pošljejo na slavnost čim večje zastopstvo! To naj bo v resnici praznik

našega slovenskega izseljenstva, najlepši v vseh petdesetih letih slovenskega izseljenstva! Natančnejši spored se bo oznanil pozneje.

Odbor Družbe sv. Rafaela v Ljubljani.

Zakaj so bili Abesinci poraženi

Par dni po atentatu na etiopskega podkralja Grazianija je prispela v Evropo tudi vest, da so Italijani ušli rasti Desto in ga postavili pred vojno sodišče, ki ga je obsodilo na smrt. Ras Desta je bil poslednji upornik in poglavar zadnjega ostanka razredčenih cesarskih čet, ne pa neregularnih tolpa, kakor trdijo italijanski listi. Po negušem begu in ustanovitvi italijanskega imperija je na lastno pest nadaljeval neke vrste četniško vojno z Italijani. Borba je bila sicer dolgotrajna, toda brezupna, kljub temu, da so se Destove čete posluževale tistih bojnih metod, ki so Abesincem v prvi vojni sprva naklonile nekaj uspehov, pa so pozneje sprilo premoči zavojevatelja odrekle zaradi popolnosti njegovega tehničnega orožja.

Sicer pa Abesincem moderno orožje, četudi so ga imeli, ni prav nič koristilo. Naravnost drastičen primer neizvežbanosti abesinskih čet v modernem orožju, nam pripoveduje nova knjiga "Bil sem negušem kuhar." ki jo je po podatkih neguševskega dvornega kuharja Erwina Fallersa, po rodu švicarja, napisal Herbert Volck. Temu dvornemu kuharju je neki italijanski vojak pripovedoval naslednji značilni dogodek iz bojev med Italijani in Abesinci:

"Dobili smo povelje, da napredujemo precejšen kos poti. Pri tem smo zašli v nenavadno gosto megle. Ze v naslednjem hipu so nas obkolili Abesinci. Razvila se je krvava bitka moža proti možu, revolverja proti abesinskemu bodalu. Morali smo se vrniti in pustiti na bojišču veliko mrtvih in ranjenih. Pa tudi precej vojnega materiala. Med izgubljenim materialom je bilo tudi nekaj zabojev ročnih granat.

Pri naslednjem boju na nož so uporabili Abesinci ugrabljene ročne granate. Toda kaj so vedeli o modernem orožju? Metali so granate v naše vrste in se čudili, da brez uspeha. Pozabili so jih užgati in jim odbiti kapice!"

Druga slika. Italijanska opazovalna letala lete nad Gondarjem. Ničesar sumljivega ne opazijo. Kje je sovražnik? Letala se spuste tako nizko, da letel komaj sto metrov nad zemljo. Noben strel ne pade. Nikjer nobenega Abesinca. Italijani domnevali, da so Abesinci zbežali iz strahu pred bombami in ognjem iz strojnice. Šest italijanskih tankov in trenskih voz začne prodirati. Nihče jih ne ustavi. Vojaki zapustijo tanke in se skobacajo iz svojih oklopov in trdnjav. Nevarnosti ni nikjer, čemu si ne bi privoščili nekaj cigaret? Tedaj pa — zareglajo mrtvaške raglje, se zaklobo bodala in Abesinci, kakor bi zrasli iz tal, napadejo in pobijejo Italijane. Šest italijanskih tankov je bil njihov plen.

Manjvredno tehnično orožje in zanikrna vojaška izobrazba pa ni bilo najhujše zlo, ki je pripomoglo do abesinskega poraza, še hujše so bile njih notranje razprtije, nesloga njih voditeljev med seboj. Pri takšnih neprestanih nasprotstvih ni bilo nič čudnega, če je imela izvrstno delujoča italijanska špijonaža dovolj postojank med Abesinci.

Dolgo časa je obstojala v neposredni neguševi bližini italijanska vohunska centrala, ne slavnost čim večje zastopstvo! To naj bo v resnici praznik

vati svoje bivališče, če je hotel uiti italijanskim letalskim bombam. Zanimivo je bilo, da so italijanska letala, komaj je negušen menjal svoj stan, priletela nad njegovo staro bivališče in ga bombardirala. In pri vsem tem niti domačini nikoli niso vedeli za cesarjev stan. V Desiju so morali jed za cesarja naložiti na poseben avtomobil in cesar jo je zaužil na čisto neznanem kraju.

Sprva so po nedolžnem obdolžili bele časopisne poročevalce, naposled pa so le morali priznati, da so se zmotili. Preiskava je krenila v čisto drugo smer in kmalu je bila uganka tudi rešena. Kajpak, vohunska poročila niso romala peš desetine kilometrov daleč, da so takoj nato spravila bombnike v pogon. To je mogla biti le skrivnata radijska postaja. In res! Ljubosumna abesinska žena je razkrila skrivnost!

Najdba skrivnega oddajnika v neznatni četrti abesinskega mesta Desije je za nekaj časa ustavila italijanske napade in prodiranje na fronti. Abesinski protinapadi so se posrečili. Italijani niso več vedeli, kaj delajo Abesinci, kje se zbirajo in napadajo. Toda to ni trajalo dolgo, kmalu so bili Italijani spet dobro poučeni o vseh abesinskih vojnih načrtih. Delovati je morala začeti nova brezzična oddajna postaja.

Največ pa so k uspehom Italijanov pripomogle njihove domačinske čete. Njihova najmočnejša opora so bili Somalijci. Samo črnim Askarijem se je zahvaliti, da so bili rešeni vsi Evropejci pri požaru Addis Abebe. S par belimi častniki na delu so ravno pravočasno nastopili in v kali zatrti divjanje nebrzdane druhal.

Kako močen je bil čut hvaležnosti rešenih Evropejcev, se je najbolje pokazalo pri italijanskem vojaški paradi po zmagi v Addis Abebi. Mimo tribun so s paradnim korakom marširale kolone italijanskih fašistov, alpincev, bersaljerjev, z njimi motorizirani oddelki in tanki, nazadnje pa črni Askariji. Tedaj Evropejci na tribunah niso mogli več vzdržati in zaorili so klici: "Živeli Askariji! Živeli naši rešitelji!" Italijanski vojaški in dostojanstveniki so začudeno opazovali to navdušenje. Komu neki veljajo ti pozdravi? Zakaj ne fašistom in italijanskim vojakom, čemu Askarijem? Razumeti pač niso mogli, da so bili Evropejci v dno srca hvaležni tem črnim fantom z njihovo junaštvom!

Res! Tudi Italijani se imajo samo svojim Somalijcem zahvaliti za tako hitro zmago v tej tisočletja stari in svobodoljubni deželi samobitne kulture. Če bi Askarijev ne bilo, bogve, kako daleč od Addis Abebe bi še bili Italijani?

IZ PRIMORJA

Nagrade družinam s številnimi otroci. Kakor je znano, daje italijanska vlada velike nagrade družinam s številnimi otroci. Te nagrade se podeljujejo vsak mesec iz posebnega fonda, ki ga upravlja sam Mussolini. Pretekli mesec so bili nagrajeni tudi trije Slovenci, oziroma tri slovenske družine v Primorju. Družina Kuka Andreja iz Kanala je dobila 800 lir nagrade, Bresan Angele iz Gradiške tudi 800 lir, Verčon Franc iz Sv. Križa pri Nabrežini pa 600 lir.

Dve nesreči. V Vipavi so našli pred kratkim truple Ernesta roj. Zupan, stare 60 let, stanujoče v Trstu. Nesrečnica je bila živčno zelo razvrvana ter mislila, da je naredila samomor. Komisija pa je ugotovila, da je umrla predno je utonila. — Ravno tako so v Vipavi pri Biljah našli truplo Alojzija Kovarja, starega 44 let. Po vseh

znakah sodijo, da gre za nesrečo.

— Stroga obsodba starčka. Sodišče je pred kratkim obsodilo na štiri leta, štiri mesece in petnajst dni 68-letnega Antona Bitežnika. Obsojenec je nagnal sodnega eksekutorja, ki je prišel rubit, z vilami ter ga precej težko ranil, da je moral ležati 40 dni v bolnišnici. Radi zapadlih davkov bi moral zarubiti nekaj predmetov, a to je starčka tako razjezilo, da se je skušal s silo ubraniti uradnega izterjevalca. Vsled zadnje amnestije so mu znižali kazen za dve leti.

— Priprave za proslavo obletnice imperija in nabiranje prostovoljnih prispevkov po naših krajih. Maja meseca pripravljajo po vsej Italiji veliko proslavo ob priliki prve obletnice obstoja italijanskega imperija ter okupacije Abesinije. Po vsej državi so pričeli za to priliko nabirati prostovoljne prispevke, da bo proslava čim svečanejša. Slično akcijo so začeli tudi po naših krajih, in dan za dnem objavljajo seznime onih, ki so darovali v ta namen; tako na primer v Rihembergu, Komnu, Sežani in drugod. Zlasti v večjih podeželskih krajih, v katerih bodo osredotočene proslave za vso bližnjo okolico, z običajnimi paradami in govori, z veliko intenzivnostjo hodijo od hiše do hiše in skušajo nabirati čim večje zneske. Fašistični uradniki namreč žele, da bi se naši kraji v proslavi še posebej odlikovali. Po seznamih pa izgleda, da med našim ljudstvom akcija nima pričakovane uspeha kljub temu, da vse hiše prispevajo. Zneski prispevkov so razmeroma zelo majhni.

— Vrnitev iz ječe radi pomilostitve. Zadnje pomilostitve, ob priliki rojstva sina italijanskega prestolonaslednika, je bil deležen tudi Andrej Brezavšček, ki je bil obsojen leta 1932 s trinajstimi tovariši iz Kala pri Kanalu, na 20 let ječe. Domov se je vrnil že po štirih letih. Ko je bil obsojen, je imel komaj 20 let. Iz ječe se je vrnil popolnoma gluhi in slepi na eno oko. Posledice ječe mu bodo ostale za vse življenje.

— Vrnitev naših fantov iz Abesinije. Pretekli teden se je vrnilo v Gorico iz vzhodne Afrike, kjer so se borili skoraj celo leto, mnogo naših fantov. Na postaji so jim priredili svečan sprejem. Mnogo naših rojakov iz goriške okolice je prišlo na postajo, da zopet vidijo po tolikem času svoje sinove. Velika množica teh je tako povečala uradno organiziran svečan sprejem. Kakor pa poročajo, bodo nekatere teh, ki so se vrnili, zamenjali novi. Izgleda torej, da bo zopet morale precej nabornikov iz Goriške in našo deželo sploh, v Afriko.

Pridobivajte

člane za

S. D. Zvezo

Če verjameste al' pa no

Ljubljanska gospoda se pripelje na Bled, da se malo pozabava. Najamejo si čolnarja, da jih pelje na otok. Eden gospodičev je bil precej objesten, pa čeče gorenjskega čolnarja malo potegniti, zato ga pobara:

"Očca, kaj pravite, koliko škafov vode je v tem jezeru?" Mož je takoj videl, kam pes tace moli, pa sklene, da vrne gospodiču šilo za ognjilo. Popraskala se za ušesi in modro odvrne: "Malo hudo ste me prijeli, gospod, ampak rekli bi, če prav vem, da bi lahko to vodo spravili v škaf — če bi bil dovolj velik."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Mays

In brat mu je bil po značaju gotovo podoben. In za poštene ljudi sem se že smel potegniti in pobrigati. Če že nisem računal, da moram biti vrtnarju hvaležen za njegov velikodušni dar.

Seve sem se res podajal v nevarnost. Zločinci so utegnili biti še hiši. Čuli so morebiti topot mojega konja, čuli tudi, da sem obstal in razjahal. Tiho so bili, da bi se ne izdali.

Kako bi jim prišel do živca? Bi počakal na tovariše?

Pa kdo ve, kod so hodili. In ali bodo vobče prišli mimo kovačije? In kdaj? In kaj vse se je lahko med tem že v hiši zgodilo!

Ne, sam sem se moral zadeti lotiti. In sicer nemudoma.

Sprednjo, vzhodno in severno stran sem pregledal. Na zapadni strani še nisem bil. Tja sem se tiho splazil.

Dvoje oken sem našel. Eno je bilo od znotraj zaprto, drugo pa se je dalo odpreti.

Pomisli sem.

Ali bi odprl okno? In zlezl v sobo? Ako sem se pokazal na okno, sem v tistem hipu utegnil dobiti kroglo v glavo.

Toda — ali je bilo res tako nevarno?

Kovačija je imela petero oken in dvoje vrat. Vse je bilo zaprto in zaklenjeno, le eno samo okno je bilo odprto. In tisto je gledalo ven na polje in ne na cesto. Ali ni bilo tako, da so zločinci po opravljenem svojem poslu vse pozapri pa zlezli skozi zapadno okno, ki ni bilo obrnjeno na cesto in kjer jih ni mogel kdo tako lahko opaziti? In vsa okna so bila od znotraj zaprta, edino okno na zapadni strani je bilo le priprto —. Ker ga niso mogli od znotraj zapreti —.

Torej ni bilo nikogar v hiši.

Moje sklepanje se mi zdelo zelo duhovito in čisto pravilno. Pomirilo pa me ni.

Rahlo sem odprl oknico, pa le toliko, da sem lahko segel skozi. Rad bi bil vedel, ali so na oknih šipe. Šipe so sicer redke pojav na deželi po Balkanu, pa utegnile je le biti, da si je kovač šimen privoščil tako razkošje.

Pa ni bilo šip. Okno se je zapiralo le z lesenimi oknicami.

Poslušal sem.

Zdelo se mi je, da čujem od znotraj zamolklo ropotanje. Ali je bil vendarle kdo v hiši? — Bi zaklical? — Ne!

Stopil sem krog hiše k "drvarnici" in si nabral polno naročje suhega vejčja. Povezal sem ga v baklo, jo prižgal in jo vrzel skozi okno. Zgoreti menda ni moglo kaj, ker so take podeželske hiše revno opremljene.

Hiša ni bila visoka, okna so ležala nizko. Previdno sem prežal v sobo.

Veje so svetlo gorele in videl sem veliko sobo. Tla so bila sphana prst in ob stenah je stalo nekaj revnega pohištva. Pa žive duše ni bilo v sobi.

Vrgel sem še več vej na ogenj, nataknil tarbuš na puškino cev in ga počasi porival v okno. Od znotraj se je videlo, kot da, hčem zlesti v sobo.

Če so bili zločinci v sobi skriti, bi brez dvoma streljali. Pa nič se ni genilo.

Poslonil sem puški k zidu, napolni sta mi bili, si spet nataknil tarbuš, skok — pa sem slonel na oknu. Pripravljen sem bil, da nemudoma spet odskočim, če bi bilo nevarno. Pa prvi pogled po sobi me je pomiril. Res nikogar ni bilo.

Zlezl sem skozi okno, potegnil puški za seboj in se ozrl naokoli.

In spet se je ponovilo tisto zamolklo ropotanje.

Položaj se mi je zdel le nekoliko preveč sumljiv. Povrh je še

oglenj ugašal in soba je bila polna dima, legal mi je na prsi in me bodel v oči. K sreči sem ob pojemajočih plamenih opazil v kotu treske, take, ki si z njimi na kmetih svetijo.

Prižgal sem tresko in jo vtaknil v steno, v razpoko, ki je menda tudi kovačevim služila za iste namene, ker je bila stena okoli razpoke vsa sajasta. Okno sem zaprl in oknice pritril z vrvjo, da me od zunaj nihče ni mogel iznenaditi.

Prižgal sem drugo tresko in stopil po hiši.

Stene so bile zidane z blatom. Pa le tri, četrta stena je bila spletena iz slame. Ta "stena" je visela od stropa kakor zavesa in odprtina je bila v njej, ki je služila za vrata.

Zlezl sem skozi "vrata." Za steno je bila majhna soba. Prazna, izveniši nekaj revne navlake. V tleh je bila loputa, spletena iz protja.

Ali je bila pod sobo klet? — Kleti so redkost na Balkanu.

In tedaj sem iznova in čisto razločno spet čul zamolklo ropotanje. Prihajalo je izpod lopute.

Stopil sem v veliko sobo, se založil s treskami, prižgal še eno in odprl loputo. Ležala je na tramovih, zato se ni vdrla, ko sem stopil na njo.

Posvetil sem v globel. Treska je slabo brlela, videl sem le, da je klet nekaj nad moža globoka.

Stopnice ni bilo, lestve tudi ne. Čisto razločno sem čul pridruženostokanje.

"Kdo je?" sem zaklical.

Obupno stokanje mi je odgovorilo.

Kaj je pomenilo? — Ali se je zgodila nesreča? — Ali so me zlikovci mislili s stokanjem zva-

biti v klet? —

Zasodil sem, da je prvo. Ali bi šel iskat lestvo? Kdo ve, kdaj bi jo našel, če bi jo vobče našel. In pomoč je bila nujna.

Vzel sem gorečo tresko v eno roko, zalogo tresk v drugo in skočil v odprtino.

Priletel sem na neko reč in padel. Treska je ugasnila.

Brž sem si prižgal drugo in posvetil.

"Klet" je bila štirioglasta, ozka luknja. Pod loputo je ležala lestva, na njej sem se spotaknil in padel. Kupi kovaškega oglja so ležali v kotih in na njih vsakovrstna ropotja.

In vse skupaj oglje in kupi, se je premikalo —.

Našel sem luknjo v prsteni steni, vtaknil v njo tresko in se lotil premikajočih se kupov, da jih razgrebem.

In izkopal sem človeka —.

Potegnil sem ga iz oglja. Na rokav in nogah je bil zvezan, glave pa je imel povito v umazano rjuho.

Brž sem mu odvezal glavo. Zasinel in počrnel obraz sem zagledal. Ob slabi svečavi nisem koj mogel dognati, ali je mož črn od oglja, ali ker je že bil na tem, da se zaduši.

Globoko je zasopel, strmel v mene z izbuljenimi, krvavo podplutimi očmi in zastokal:

"Na pomoč! Usmiljenje, usmiljenje!"

"Pomiri se! Tvoj prijatelj sem! Prišel sem, da te rešim!" sem ga tolažil.

"Reši še prej brž mojo ženo!" je hlastnil.

Dobri človek! Misli je bolj na ženo ko na sebe!

"Kje je tvoja žena?"

"Tamle!"

Polne strahu so zrle njegove oči na kup oglja v kotu.

Razgrnil sem kup in res našel ženo. Potegnil sem jo iz oglja, zvezana je bila in povezana prav kakor njen mož. Odvil sem ji ruto z glave. Pene so se ji nabirale krog ust, še malo, pa bi se bila zadušila.

(Dalje prihodnjič)

1937	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1937
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa																									

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

10.—Društvo Marije Magdalene, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

11.—Svetovidski oder: predstava v dvorani šole sv. Vida.

11.—Samostojni pevski zbor Zarja, spomladanski koncert v avditoriju S. N. Doma.

11.—Ilirja Junior in Ilirja High priredijo koncert v Slovenskem domu na Holmes.

11.—Slovenska delavska dvorana obhaja 9-letnico svojega obstanka.

17.—Društvo Srca Marije (staro) praznuje 40-letnico svojega obstanka z banketom v spodnji dvorani S. N. Doma.

17.—Jugoslovanski kulturni vrt, okrožje Euclid, priredi zabavo v dvorani sv. Kristine.

18.—Pevski zbor Cvet priredi pomladanski koncert z igro v Slov. del. dvorani na Prince Ave.

18.—Radniška organizacija, predstava v avditoriju S. N. Doma.

18.—Pevski zbor "Lira" ima igro in ples in domačo zabavo v prostorih nove šole sv. Vida.

18.—Waterloo Camp št. 281 WOW priredi koncert in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

18.—Igra in domača zabava, priredi društvo mož Najsvetejšega Imena fare sv. Kristine v šolski dvorani na Bliss Rd.

24.—International Auto Workers' Local 32, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Podružnica št. 50, S. Z. Z. priredi igro in ples v Knau-sovi dvorani.

25.—Društvo Spartans, proslava 10-letnice v avditoriju S. N. Doma.

25.—Pomladanski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

MAJ

1.—Častna straža SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

1.—Klub Slovenskih vdov priredi proslavo 10-letnice v Knau-sovi dvorani.

2.—Konzert Mladinskega pevskega zbora S. D. D. v S. D. Domu na Waterloo Rd.

8.—Pevski zbor Slavčki, spevoigra "Desetnik in Sirotica," v avditoriju S. N. Doma.

9.—Podružnica št. 41 SZZ, proslava Materinskega dne in sedme obletnice obstanka.

9.—Materinska proslava mladinskega zbora škrjančki v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

9.—Svetovidski oder: materinska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

9.—Mihaljevič radio koncert, v avditoriju S. N. Doma.

9.—Pomladanski koncert mladinskega pevskega zbora Črički v S. N. Domu na 80. cesti.

15.—"Kanaški" priredijo spomladanski koncert v počast vsem materam v S. D. Dvorani na Prince Ave.

16.—Clevelandska federacija SNPJ, prireditelj za delegacijo konvencije SNPJ v avditoriju S. N. Doma.

29., 30. in 31.—Desetletnica obstanka skupnih društev fare sv. Vida. Praznovanje na prostorih stare cerkve na Norwood in Glass.

JUNIJ

6.—Piknik društva sv. Vida št. 25 KSKJ na Pintarjevi farmi.

6.—Piknik pevskega društva Zvon na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

6.—Slovenska godba Bled priredi piknik na Stuškovi farmi.

6.—Piknik ženskega odseka Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

6.—Piknik društva sv. Križa št. 214 KSKJ na Zornovi farmi na Bradley Rd.

13.—Piknik društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ pri Joseph Zornu.

13.—Društvo Združeni bratje št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

13.—Društvo sv. Rešnjega Telesa fare sv. Lovrenca priredi piknik v Maple Gardens.

13.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ ima piknik.

13.—Društvo Collinwoodske Slovenke SDZ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

20.—Svetovidski oder: očetovska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

20.—Društvo Clevelandski Sloveni št. 14 SDZ ima piknik na Stuškovi farmi.

20.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ obhaja 35-letnico svojega obstanka z blagoslovitvijo nove zastave.

27.—Društvo Prijatelj št. 215 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

27.—Društvo Kranj priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

27.—Društvo Danica št. 34 SDZ priredi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

27.—Društvo Kranj priredi

piknik na Močilnikarjevi farmi.

JULIJ

11.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ priredi piknik na Stuškovi farmi.

11.—Piknik Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

18.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ ima prvi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

25.—Baragov dan, ogromna prireditev v Puritas Springs parku.

25.—Društvo Washington št. 32 SZZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

25.—Klub Slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu priredi svoj letni piknik na Pintarjevi farmi.

AVGUST

1.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

8.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

15.—Društvo Slovenski Napredni Farmer št. 44 SDZ priredi piknik v proslavo 10-letnice obstanka pri Antonu Debevcu v Madisonu, O.

15.—Slovenska šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

29.—Podružnica št. 32 SZZ praznuje 8. obletnico.

SEPTEMBER

4.—Skupna društva SSPZ, Olimpiada, tri dni, v avditoriju S. N. Doma.

11.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

25.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

2.—Društvo sv. Ane št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

9.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Radniška organizacija, koncert v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Carniola Hive št. 493 TM, ples v avditoriju S. N. Doma.

31.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

31.—Jesenski koncert pevskega društva "Zvon" v S. N. Domu na 80. cesti.

NOVEMBER

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevskega zbora Črički v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor

Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

1938

JANUAR

1.—Proslava 25. letnice obstoja društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

Delois F. Teed iz Butler okruga, Mo., je dobil grozljivo pismo, da bo umrl na gotov dan. Teed se ni zmenil za pismo, toda prav na tisti dan je na skrivnostni način umrl v svojem uradu. Oblosti zdevo preiskujejo.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V Chicagu je preminula poznana rojakinja Terezija Kavanja, stara 66 let, rojena v Soči pri Tolminu na Goriškem. Zapuška moža, več sinov in hčera.

V Calumetu je preminul rojak Mr. Paul Shaltz ml., najstarejši sin Pavla žalca, enega izmed pionirjev naselbine. Pokojni je bil star 40 let, rojen in zrasel je v Ameriki. Zapuška žena s peterimi otroci.

V Milwaukee je umrla Josephine Jankovič, rojena Kovačič, stara 59 let in doma iz Loga pri Mekronogu. V Ameriki je živela 16 let in zapuška moža in omoženo hčer, v Springfieldu, Illinois, pa sestro. Istotam je umrla Kristina Razbornik, stara 28 let. Zapuška starša, dva brata in tri sestre.

K smrtni nesreči rojaka Jos. Majorja v Frederick, Colo., se poroča še to: ranjki je bil rojen v Ameriki in je bil star 28 let. Smrt ga je zadela po krivdi kompanije, ki ni dala strehe dvigalu. Ko je Major stopil v dvigalo, je padel nanj kos premoaga iz višine sto čevljev in ga ubil. Zapuška žena in dva otročiča, zavarovan pa ni bil pri nobeni podporni organizaciji.

"Zajedničar," uradno glasilo Hrvatske Bratske Zajednice, poroča, da je število članstva Zajednice tekom enega leta naraslo za 10,000 novih članov in članice v obeh oddelkih. Vsi fondi Zajednice so aktivni, in to je vzrok, da priporoča nadzorni odbor Zajednice, da se zviša vsem uradnikom, ki delujejo za Zajednico, plače, zlasti ker so se uslužbenici organizirali v uniji in ker so cene življenjskih potrebščin zelo narasle. O tem bo odločilo splošno glasovanje članstva Zajednice.

John Zigman, oskrbnik slovenske dvorane v Strabane, Pa., se je moral zadnje dni podvreči operaciji. Nahaja se v General bolnišnici v Canonsburghu.

Pevski zbor "Sava" v Chicagu priredi 18. aprila velik koncert, na katerem nastopi tudi naš odlični pevec g. Anton Šubelj iz New Yorka. Chicažani se dobro pripravljajo za koncert in zlasti vneta pričakujejo g. Šublja. Saj bi ga še v Clevelandu prav radi videli in — slišali.

Bančni ropar

V Cleveland je dospel zadnji teden Frank Legan, ki je prestal svojo kazen kot bančni ropar v državnih zaporih v Auburn, N. Y. Legan je star 27 let. V Auburnu je predsedal osem let, potem ko je bil spoznan krivim, da je oropal neko banko v Buffalo, N. Y. V Cleveland so ga pripeljali clevelandski detektivi, in Legan je moral zopet na sodnijo, da se zagovarja radi ropu, katerega je izvršil v slovenski North American banki v Collinwoodu. Sodnik Silbert, pred katerim se je Legan priznal krivim ropu, je odložil kazen, da preišče slučaj. Mladi Legan je prosil sodnika, naj mu da priliko, da "postane zopet pošten član človeške družbe." Legan je v družbi z nekaterimi drugimi pri-daniči oropal slovensko banko št. 13. septembra 1928 za \$4,800, in zopet 11. januarja 1929 za \$5,720. Legan je imel s seboj tedaj nekega Claude Uwvina in Joe White-a. Skupaj s tema dvema je bil Legan obtožen, da so umorili nekega jetnika v zaporih, toda Legan je bil oproščen o dobožbe dočim je bil Uwvine spoznan krivim in poslan na električni stol.

Generalni štrajk napovedan v Wilmingtonu

Wilmington, Del., 3. aprila. Urad centralne delavske organizacije v tem mestu je napovedal generalni štrajk vseh delavcev, ako se tekom 24 ur ne poravnava spor, ki je nastal med vozniki trukov in med kompanijami. Vse unije v mestu bodo prizadete.

Zanimiv kandidat

Mogoče je, da dobi Cleveland letos profesorskega župana, kajti prijavil se je kot županski kandidat dr. Walter G. O'Donnell, ki poučuje na katoliški John Carroll univerzi, in ki je te dni prosil za dopust, da bi se lahko pripravil za župansko kandidaturu. Dr. O'Donnell je velik prijatelj predsednika Roosevelta, zagovarja vse njegove novodealerske akcije in je dosledno napadal sedanjega župana, republikanca Burtona, ki ne zna in neče spraviti v red perečega vprašanja plinskih cen in voznice na cestni železnici. O'Donnell trdi, da je župan Burton vse preveč hlapčevsko ponižen napram kompanijam za interese pripristega človeka se pa ne zmeni.

MALI OGLASI

Mlad par

Brez otrok bi rad dobil čedno stanovanje, tri ali štiri sobe, med 62. in 78. cesto, med St. Clair in Superior. Plača rent od \$20 do \$25. Vprašajte na 1069 E. 72nd St. (80)

Naprodaj

vsa oprema za pivnico, tudi D-2 licenca. Za naslov

J. O. CURWOOD:

Lov na ženo

ROMAN

"Vidi se mi, da je bila Mrs. Ottova Stevensovemu malemu siromaku nekakšna mamica," je pojasnila. "Ko ste davi odšli z Mr. Stevensom kupovat kornje, je Jimmy priletel k njej, da ji pove to novico. Vsi smo bili zbrani pri zajtrku. Razburjen je bil tako, da je komaj dihal. Ko je izbrbljal, kar mu je bilo na duši, je jadrno spet tekkel v tabor, da bi bil tam, preden se vrnete, zakaj slutil je, da ne marate, da bi jaz kaj vedela o tem. Ali ni bilo zabavno, kaj? Povedal mi je, ko sem šla malce z njim po stezi."

"Nepridiprav mali!" se je zasmel Aldous. "Boljšega publicista še nisem poznal na svetu, Ladygray. Želel sem, da bi vi zvedeli o tem in da bi vam prišlo do ušes baš po tej poti, tako da mi ne bi bilo treba samemu pripovedovati o svojem plemenitem in vzvišenem dejanju. Moja nadeja in moja želja je bila, da bi nekako slišali to stvar in razumeli še bolje nego doslej, s kako sijajnim in velikodušnim dvonocem imate posla. ... Pravkar sem hotel dati Stevensovemu paglavcu srebrn dolar, češ, naj vam na kak nedolžen način izda novico. Kakor vidim, je že opravil svojo nalogo. Bolje se ni mogel izkazati in dolar je bogme zaslužen. A evo naju pri kolibi. Dovolite, da zberem nekatere stvari, ki bi jih rad vzal s seboj v Tete Jaune."

Pustil je Jano na klopi, ki je stala pri koči med dvema drevosoma. Pet minut še ni bilo prešlo, ko se je spet pokazal z majhno potno torbo preko ramena. Zaklenil je vrata in stopil k njej.

"Kakor vidite, mi selitve ne delajo velikih preglavic," je dejal, ko sta se vračala proti Ottovim. "Posodo pa pomijem okotbra meseca, ko se vrnem."

"Čez pet mesecev!" se je zavzela Jana, štejoč na prste. — "John Aldous, mar mislite —" "Da, da," je odvrnil s preudarkom, "večkrat se zgodi, da pustim posodo delj časa nepomito. Pomivanje posode je edina neprilika ob tem načinu življenja. Kadar dežuje, še ni tako hudo, ob suhem vremenu pa je strahota. Če pada dež, postavim posodo venkaj na ploščnato skalo, z umazano stranjo navzgor, in dobri Bog, ki skrbi za vse, mi jo izpere."

Čezl se je na Jano. Z obraza in iz oči mu je sijala sreča kakor silna notranja luč. Tudi ona se je v teku te pol ure vsa izpremenila. V njenih očeh ni bilo več sledu o kakem trpljenju ali bojazni. Njena nedolžnost in njena lepota sta ga spominjali planinskih vijolic, ki so rasle visoko tam gori v gorah. O Tete Jaune ni govoril; šele ko sta prišla do Ottovega stanovanjskega šotora, ji je obljubil, da pride ponjo pol ure prej, nego bo vlak pripravljen za odhod.

Neposredno po tem je odšel na brzojavni urad in je poslal Mac Donaldu dolgo brzojavko. Mimo drugega ga je prosil, naj pripravi njuno kočjo za damski poset. Vedel je, da bo ta zahteva presenetila starega skitalca, a bil je tudi uverjen, da Donald opravi naročilo, ne glede na svoje začudenje. V Tete Jaune je bilo sicer dovolj žena, vdov po znanih; lahko bi bil spravil Jano k njim. Vendar je pa iz marsikaterega razloga mislil, da bo njegova koliba zanjo najboljše zavetje, posebno še, ker ne ostane delj nego dan. Medtem bi se lahko komu zaupal —

pred vsem Blacktonu in njegovi ženi. Ko je natančneje premislil vse okolnosti, je izprevidel, da mora neizogibno še nocoj govoriti z njima.

Nekam vznemirjen se je odpravil s postaje. Vpraševal se je posebno to, ali je prav, da nastani Jano v svoji koči? Silno ga je mikalo, da bi storil tako, zlasti zaradi Quada. Koča je bila kake četrt milje daleč v goščavi; ako bo Jana tam, je bil trdno uverjen, da pride tudi Quade, morda celo Culver Rann vohuniti okoli nje. To mu utegne nuditi priliko, da izvrši namen, ki sta ga imela s starim Mac Donaldom že davno. Ali je bil potem takem njegov ukrep dober za Jano, posebno še glede na možnost obračuna s Quadom?

Obstal je in se obrnil proti postaji. Izenada ga je obšla zavest, kako zaslepljen je bil in kakšno budalost je hotel napraviti. Blackton je bil eden izmed podjetnikov, ki je delal v gorah čudeže. Bil mu je prijatelj, spustil bi se bil zanj tudi v borbo, če bi ga potreboval. Mrs. Blacktonova, ki je rajša živela z možem v sprednji črti nego v bogato opremljenem mestnem stanovanju, je v Tete Jaune predstavljala vse, kar je bilo dostojnega in ženskega. Zakaj ni pozval te prijazne dvojice na postajo, da bi odvel Jano naravnost k njima na dom? Toliko obzirnosti in prijateljske usluge bi izkazal Jani vsak. — Vzeti jo s seboj v kočjo, bi se vendar zdelo —

Preklinjaje svojo nepremišljenost se je urno vrnil na postajo. Z obrazom, žarečim od sramu, si je predočeval, da bi takšna napaka z njegove strani lahko dala Quadu in Culverju Rannu priliko, da spustita med ljudi govorico, s kakršnimi sta po navadi otvarjala svojo lopovsko igro. Neutegoma je oddal drugo, daljšo brzojavko — to pot Blacktonu.

Obedoval je s Stevensonom, ki je imel novo opremo že pripravljeno za pot v gore. Ura je bila dve, ko je prišel Jano na postajo. Spet je bila oblečena tako, kakor jo je videl prvič, ko je prišla v Quadov šotor. Njen obraz je bil zastrt s pajčolanom. Skozi sivkasto kopreno ga je pozdravil mehki, odkriti pogled njenih oči in blesk njenih zlatorjavih las. Vedel je, zakaj si je nadela pajčolan. Ta dokaz, da izkuša skriti svojo čisto, prelesto krasoto, ki ji je bila spriču trdovratnega zizanja horde v nadlego, vsem očem razen njegovim, je iznova pospešil utripanje njegovega srca.

Stopila sta na postajni hodnik. Nehote je stisnil roko, ki je počivala na njegovem komolcu, bliže k sebi ter se skrivaj nežno in radostno nasmehnil, ko je začutil njen rahli trepet. Izpregovorila nista niti besedice. Šele ko sta sedela v vozu na svojih mestih, ga je Jana pogledala in mu je brez besede stisnila roko. Toda v zastrtem sijanju njenih oči je bilo nekaj, kar je izdajalo, da ga razume — spoznanje, ki ji je bilo prečudno sladko in drago. In vendar ga je brez besed prosila, naj ostane tisto, kar mu je brezumno sililo na jezik, v globini njegovega srca.

Ko se je vlak odpeljal in se je šum glasov v vozovih zljil s škripajočim ropotom koles, ga je obšlo neizmerno koprnenje, da bi se sklonil bliže k njej in bi ji povedal, kako mu je teh

nekar ur izpremenilo svet. A in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

O prvem večernem somraku sta dospela v Tete Jaune. Aldous je čakal, da se je voz izpraznil; šele tedaj je vstal s svojega sedeža. Ko sta stopila na hodnik, se je Jana z roko ujela zanj in njeni prsti so se v enavladnem stisku dotaknili kože na njegovi rami. Na ploščadi voza sta za trenotek obstala; čutil je, kako drhti pokraj njega. Ko je odtegnila roko z njegovega komolca, se je naglo obrnil k njej. Pajčolan je imela odgrnjen. Njen obraz je bil smrtno blede. Napeto in čudno zvedavo je zrla v množico obrazov pod seboj in njena pol odprta usta so soptala, kakor da je tekla. Aldous je na prvi mah odrevenel od groze. Jana se je nadejala, da zagleda nekje v tej gneči obraz, ki ga je poznala! Resničnost ga je ohromila, storila ga je okornega in mu je vzela vso moč. Tudi ona je kakor v sanjah gledala okoli sebe. Tedaj pa je opazil nekaj takega, da je sleherni kaplja krvi v njegovih žilah vzklopila od

Uzrla so ga še med tem, ko je pripovedoval, zaznamovane ga z belo pobarvanim križem sredi kroga preperelih kamnov. John Aldous je opazil, kako se je njegova spremeljevalka mahoma zdrznila. Odvrnila je obraz od okna. Skozi pajčolan je videl, kako je stisnila ustnice. Čez pol ure je končno izstopil tisti, ki je na sprednji klopi pripovedoval o Templetonovem grobu in o tucatu drugih grobov ob progi. Bil je "strelec," strokovnjak, kar se tiče grobov. Aldous ga je v duhu na vse načine preklinjal. Klel ga je vso pot do Tete Jaune — zato, ker je bil kriv, da se je Jana znova vsa izpremenila.

Ta izprememba je ostala le deloma skrita pod pajčolanom. Vpraševala ga je to in ono zastran Tete Janue in zastran Blacktonovih ter se delala, kakor da jo zanima pokrajina, ki sta se vozila skozi njo. Vzlic temu pa je opazal, da jo obhaja še večja razburjenost, čim bolj se približuje konec vožnje. Čutil je, kako mu po malem ugaša pravkaršnja radost

in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

O prvem večernem somraku sta dospela v Tete Jaune. Aldous je čakal, da se je voz izpraznil; šele tedaj je vstal s svojega sedeža. Ko sta stopila na hodnik, se je Jana z roko ujela zanj in njeni prsti so se v enavladnem stisku dotaknili kože na njegovi rami. Na ploščadi voza sta za trenotek obstala; čutil je, kako drhti pokraj njega. Ko je odtegnila roko z njegovega komolca, se je naglo obrnil k njej. Pajčolan je imela odgrnjen. Njen obraz je bil smrtno blede. Napeto in čudno zvedavo je zrla v množico obrazov pod seboj in njena pol odprta usta so soptala, kakor da je tekla. Aldous je na prvi mah odrevenel od groze. Jana se je nadejala, da zagleda nekje v tej gneči obraz, ki ga je poznala! Resničnost ga je ohromila, storila ga je okornega in mu je vzela vso moč. Tudi ona je kakor v sanjah gledala okoli sebe. Tedaj pa je opazil nekaj takega, da je sleherni kaplja krvi v njegovih žilah vzklopila od

Uzrla so ga še med tem, ko je pripovedoval, zaznamovane ga z belo pobarvanim križem sredi kroga preperelih kamnov. John Aldous je opazil, kako se je njegova spremeljevalka mahoma zdrznila. Odvrnila je obraz od okna. Skozi pajčolan je videl, kako je stisnila ustnice. Čez pol ure je končno izstopil tisti, ki je na sprednji klopi pripovedoval o Templetonovem grobu in o tucatu drugih grobov ob progi. Bil je "strelec," strokovnjak, kar se tiče grobov. Aldous ga je v duhu na vse načine preklinjal. Klel ga je vso pot do Tete Jaune — zato, ker je bil kriv, da se je Jana znova vsa izpremenila.

in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

O prvem večernem somraku sta dospela v Tete Jaune. Aldous je čakal, da se je voz izpraznil; šele tedaj je vstal s svojega sedeža. Ko sta stopila na hodnik, se je Jana z roko ujela zanj in njeni prsti so se v enavladnem stisku dotaknili kože na njegovi rami. Na ploščadi voza sta za trenotek obstala; čutil je, kako drhti pokraj njega. Ko je odtegnila roko z njegovega komolca, se je naglo obrnil k njej. Pajčolan je imela odgrnjen. Njen obraz je bil smrtno blede. Napeto in čudno zvedavo je zrla v množico obrazov pod seboj in njena pol odprta usta so soptala, kakor da je tekla. Aldous je na prvi mah odrevenel od groze. Jana se je nadejala, da zagleda nekje v tej gneči obraz, ki ga je poznala! Resničnost ga je ohromila, storila ga je okornega in mu je vzela vso moč. Tudi ona je kakor v sanjah gledala okoli sebe. Tedaj pa je opazil nekaj takega, da je sleherni kaplja krvi v njegovih žilah vzklopila od

Uzrla so ga še med tem, ko je pripovedoval, zaznamovane ga z belo pobarvanim križem sredi kroga preperelih kamnov. John Aldous je opazil, kako se je njegova spremeljevalka mahoma zdrznila. Odvrnila je obraz od okna. Skozi pajčolan je videl, kako je stisnila ustnice. Čez pol ure je končno izstopil tisti, ki je na sprednji klopi pripovedoval o Templetonovem grobu in o tucatu drugih grobov ob progi. Bil je "strelec," strokovnjak, kar se tiče grobov. Aldous ga je v duhu na vse načine preklinjal. Klel ga je vso pot do Tete Jaune — zato, ker je bil kriv, da se je Jana znova vsa izpremenila.

Ta izprememba je ostala le deloma skrita pod pajčolanom. Vpraševala ga je to in ono zastran Tete Janue in zastran Blacktonovih ter se delala, kakor da jo zanima pokrajina, ki sta se vozila skozi njo. Vzlic temu pa je opazal, da jo obhaja še večja razburjenost, čim bolj se približuje konec vožnje. Čutil je, kako mu po malem ugaša pravkaršnja radost

in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

O prvem večernem somraku sta dospela v Tete Jaune. Aldous je čakal, da se je voz izpraznil; šele tedaj je vstal s svojega sedeža. Ko sta stopila na hodnik, se je Jana z roko ujela zanj in njeni prsti so se v enavladnem stisku dotaknili kože na njegovi rami. Na ploščadi voza sta za trenotek obstala; čutil je, kako drhti pokraj njega. Ko je odtegnila roko z njegovega komolca, se je naglo obrnil k njej. Pajčolan je imela odgrnjen. Njen obraz je bil smrtno blede. Napeto in čudno zvedavo je zrla v množico obrazov pod seboj in njena pol odprta usta so soptala, kakor da je tekla. Aldous je na prvi mah odrevenel od groze. Jana se je nadejala, da zagleda nekje v tej gneči obraz, ki ga je poznala! Resničnost ga je ohromila, storila ga je okornega in mu je vzela vso moč. Tudi ona je kakor v sanjah gledala okoli sebe. Tedaj pa je opazil nekaj takega, da je sleherni kaplja krvi v njegovih žilah vzklopila od

Uzrla so ga še med tem, ko je pripovedoval, zaznamovane ga z belo pobarvanim križem sredi kroga preperelih kamnov. John Aldous je opazil, kako se je njegova spremeljevalka mahoma zdrznila. Odvrnila je obraz od okna. Skozi pajčolan je videl, kako je stisnila ustnice. Čez pol ure je končno izstopil tisti, ki je na sprednji klopi pripovedoval o Templetonovem grobu in o tucatu drugih grobov ob progi. Bil je "strelec," strokovnjak, kar se tiče grobov. Aldous ga je v duhu na vse načine preklinjal. Klel ga je vso pot do Tete Jaune — zato, ker je bil kriv, da se je Jana znova vsa izpremenila.

in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

O prvem večernem somraku sta dospela v Tete Jaune. Aldous je čakal, da se je voz izpraznil; šele tedaj je vstal s svojega sedeža. Ko sta stopila na hodnik, se je Jana z roko ujela zanj in njeni prsti so se v enavladnem stisku dotaknili kože na njegovi rami. Na ploščadi voza sta za trenotek obstala; čutil je, kako drhti pokraj njega. Ko je odtegnila roko z njegovega komolca, se je naglo obrnil k njej. Pajčolan je imela odgrnjen. Njen obraz je bil smrtno blede. Napeto in čudno zvedavo je zrla v množico obrazov pod seboj in njena pol odprta usta so soptala, kakor da je tekla. Aldous je na prvi mah odrevenel od groze. Jana se je nadejala, da zagleda nekje v tej gneči obraz, ki ga je poznala! Resničnost ga je ohromila, storila ga je okornega in mu je vzela vso moč. Tudi ona je kakor v sanjah gledala okoli sebe. Tedaj pa je opazil nekaj takega, da je sleherni kaplja krvi v njegovih žilah vzklopila od

Uzrla so ga še med tem, ko je pripovedoval, zaznamovane ga z belo pobarvanim križem sredi kroga preperelih kamnov. John Aldous je opazil, kako se je njegova spremeljevalka mahoma zdrznila. Odvrnila je obraz od okna. Skozi pajčolan je videl, kako je stisnila ustnice. Čez pol ure je končno izstopil tisti, ki je na sprednji klopi pripovedoval o Templetonovem grobu in o tucatu drugih grobov ob progi. Bil je "strelec," strokovnjak, kar se tiče grobov. Aldous ga je v duhu na vse načine preklinjal. Klel ga je vso pot do Tete Jaune — zato, ker je bil kriv, da se je Jana znova vsa izpremenila.

Ta izprememba je ostala le deloma skrita pod pajčolanom. Vpraševala ga je to in ono zastran Tete Janue in zastran Blacktonovih ter se delala, kakor da jo zanima pokrajina, ki sta se vozila skozi njo. Vzlic temu pa je opazal, da jo obhaja še večja razburjenost, čim bolj se približuje konec vožnje. Čutil je, kako mu po malem ugaša pravkaršnja radost

in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

O prvem večernem somraku sta dospela v Tete Jaune. Aldous je čakal, da se je voz izpraznil; šele tedaj je vstal s svojega sedeža. Ko sta stopila na hodnik, se je Jana z roko ujela zanj in njeni prsti so se v enavladnem stisku dotaknili kože na njegovi rami. Na ploščadi voza sta za trenotek obstala; čutil je, kako drhti pokraj njega. Ko je odtegnila roko z njegovega komolca, se je naglo obrnil k njej. Pajčolan je imela odgrnjen. Njen obraz je bil smrtno blede. Napeto in čudno zvedavo je zrla v množico obrazov pod seboj in njena pol odprta usta so soptala, kakor da je tekla. Aldous je na prvi mah odrevenel od groze. Jana se je nadejala, da zagleda nekje v tej gneči obraz, ki ga je poznala! Resničnost ga je ohromila, storila ga je okornega in mu je vzela vso moč. Tudi ona je kakor v sanjah gledala okoli sebe. Tedaj pa je opazil nekaj takega, da je sleherni kaplja krvi v njegovih žilah vzklopila od

Uzrla so ga še med tem, ko je pripovedoval, zaznamovane ga z belo pobarvanim križem sredi kroga preperelih kamnov. John Aldous je opazil, kako se je njegova spremeljevalka mahoma zdrznila. Odvrnila je obraz od okna. Skozi pajčolan je videl, kako je stisnila ustnice. Čez pol ure je končno izstopil tisti, ki je na sprednji klopi pripovedoval o Templetonovem grobu in o tucatu drugih grobov ob progi. Bil je "strelec," strokovnjak, kar se tiče grobov. Aldous ga je v duhu na vse načine preklinjal. Klel ga je vso pot do Tete Jaune — zato, ker je bil kriv, da se je Jana znova vsa izpremenila.

Ta izprememba je ostala le deloma skrita pod pajčolanom. Vpraševala ga je to in ono zastran Tete Janue in zastran Blacktonovih ter se delala, kakor da jo zanima pokrajina, ki sta se vozila skozi njo. Vzlic temu pa je opazal, da jo obhaja še večja razburjenost, čim bolj se približuje konec vožnje. Čutil je, kako mu po malem ugaša pravkaršnja radost

in kako mu večerajšnji dušeci pritisk iznova lega na srce. Dvakrat, ko je za trenutek odgrnila pajčolan, je videl, da je blede in da so se ji spet nabrale globoke gube okoli ust. Izraz njenega obličja je bil malone izmučen.

Imenik raznih društev

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO DOSLUŽENCEV

Predsednik Jos. Lozar, podpredsednik Louis Zakrajšek, tajnik John Kikol, 19012 Mohawk Ave., Tel. KEmore 0046-W; blagajnik Jos. Marković, zapisnikar Frank Kuhar. Nadzorniki: Frank Kuhar, Martin Kostanjšek, Jakob Braniselj; zastavonoša Martin Kostanjšek. Zdravniki: dr. Kern, dr. Perme, dr. Oman. Zastopnik kluba društev SND Frank Virant, zastopnik društev fare sv. Vida Mike Klemencič.

Društvo Doslužencev je na dobri finančni podlagi, plačuje \$7.00 tedenske bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrlim bratom. Rojaki od 16. do 45. leta se vabijo k pristopu. Društvo zbora vsako 4. nedeljo v mesecu v sobi št. 1, staro poslopje S. N. Doma.

DRUŠTVO CARNIOLA HIVE, ST. 493, T. M.

Commander Jennie Dolenc, past commander Mary Bolta, lieutenant commander Frances Kebe, record keeper Frances Zugel, 6308 Carl Ave.; bolniška tajnica in zapisnikarica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; chaplain Magdalene Kremzar, Mistress of Arms Paulina Žigman, sergeant Mary Mahne, sentinel Mary Schmidt. Zastopnice za Klub društev SND: Julia Brezovar in Frances Kebe. Zastopnice za združena društva fare sv. Vida: Julia Brezovar in Frances Kebe. Nadzornice: Ana Boldan, Mary Tisovec in Mary Gačnik. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v S. N. Domu, soba št. 1. Društvena zdravilnica: dr. F. J. Kern in dr. M. F. Oman.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOZKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1102 E. 64th St.; podpredsednik Frank Nelc, tajnik John Znidaršič, 6617 Schaeffer Ave.; blagajnik in zapisnikar Frank Truden. Računski nadzorniki: John Sterle, Louis Koren, John Mlakar. Za

sprejem novih članov so določeni vsi slovenski zdravniki. Društvo zbora vsako 4. soboto v mesecu v S. N. Domu, št. 4, staro poslopje. Plačuje \$200.00 posmrtnine in \$7.00 tedenske bolniške podpore. Asement znaša \$1.00 na mesec. Sprejema se nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in bolniško preiskavo.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Predsednik John Melle, 6806 Bonna Ave.; podpredsednica Miss Mary Levee, finančni tajnik Rudolph Otoulić Jr., 1110 E. 68th St.; zapisnikar Lawrence Bandl, blagajnik Frank Bogović. Nadzorniki: Anthony J. Kurtana, Frank Škeri in Mary Salamon. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida.

Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali 3 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se na vsiljudno prosijo, da se redno udeležujejo sej in sponožajo o njih delovanju na društvenih sejah.

DRUŠTVO SV. VIDA, ST. 25 KSKJ.

Predsednik Frank Habien, 6310 Carl Ave.; podpredsednik Anton Srniša, tajnik A. J. Fortuna, 1233 E. 61th St.; blagajnik Anton Korosec. Zdravniki: dr. J. M. Seliskar Sr., dr. M. F. Oman, dr. L. J. Perme, dr. A. J. Perko, dr. A. Škur in dr. F. Seliskar Jr. Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesečni asement se začne pobirati opoldne, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 55. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$2000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kartico in ravna naj se po pravilih Jednote.

KLUB SLOVENSKIH VDOV

Predsednica Julija Bokar, 6615 Edna Ave.; podpredsednica Mary Grdina, tajnica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; blagajničarka Rose Urbančič, 1172 Norwood Rd.; nadzornice: Helena Mally, Jennie Kužnik in Mary Bambič. Klub ima redne mesečne seje vsak prvi torek v mesecu pri sestri Modic, 6201 St. Clair Ave.

SLOV. ŽENSKO PODP. DRUŠTVO SRCA MARIJE (STARO)

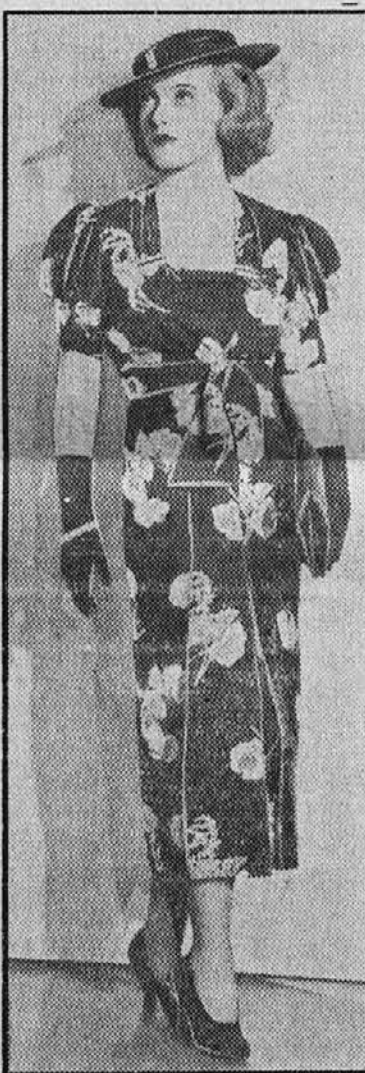
Predsednica Julija Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave.; blagajničarka Katarina Perme, finančna tajnica Mary Bradač. Odbornice: Mary Skully, Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Plisk, Genoveva Supan, Jennie Brodnik, Vratara Frances Kosmit. Bolniška nadzornica Louise Plisk. Zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Cecilia Skerbec, Mary Pristov. Zastopnice za Jugoslovanski kulturni vrt: Jennie Gornik, Mary Stanonik. Zastopnica za Klub društev SND: Mary Stanonik. Društvo zbora vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v stari šoli sv. Vida. Članice se sprejemajo v društvo samo do 40. leta.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

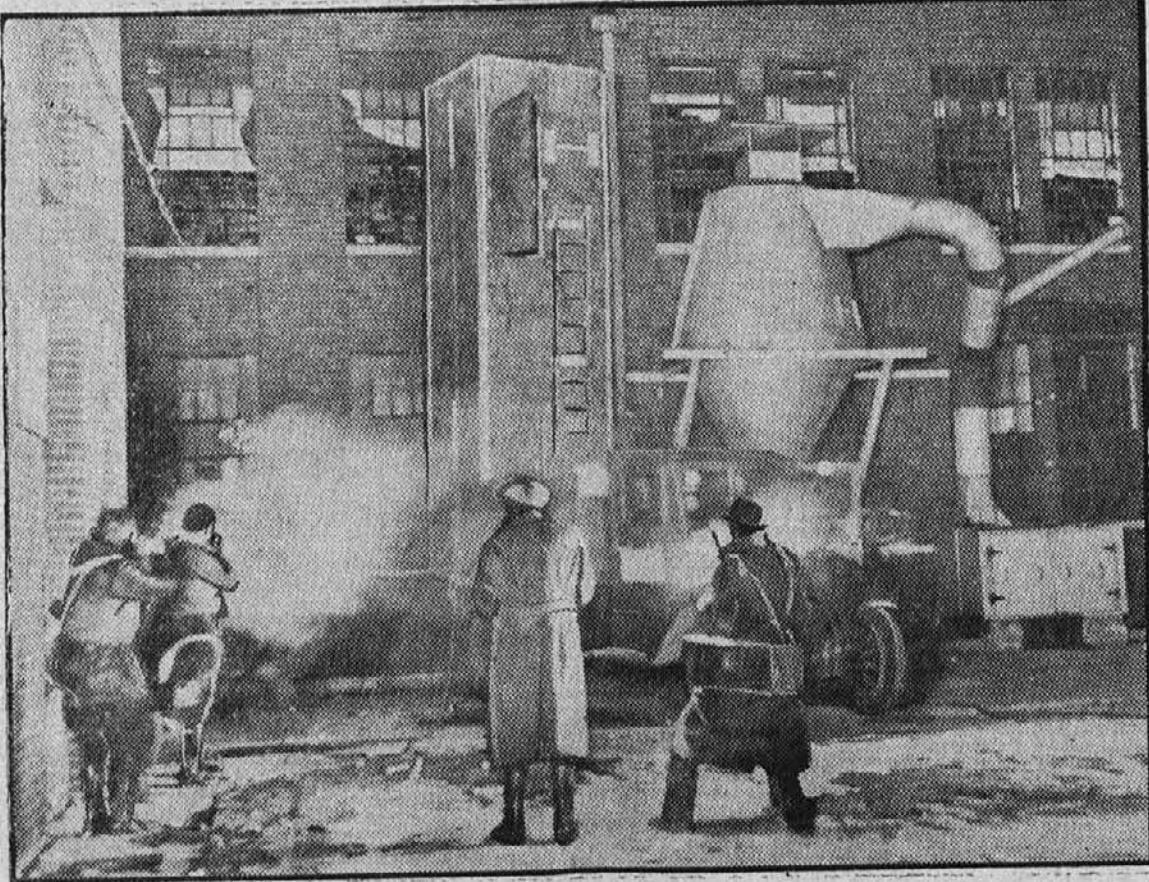
Predsednik in pevovodja Peter Srnovršnik, 6127 St. Clair Ave.; podpredsednik in tajnik John Cerar, 5819 Lonna Ave.; blagajnik Frank Doles, 1258 E. 59th St. Kolektorice: Mary Brčnik in Josephine Hrastar. Nadzorniki: Josephine Maček, Angela Marsich, Elizabeth Studn. Zastopniki pri združenih gručah: Stanley Bizjak, Frank Doles.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ST. 146 KSKJ.

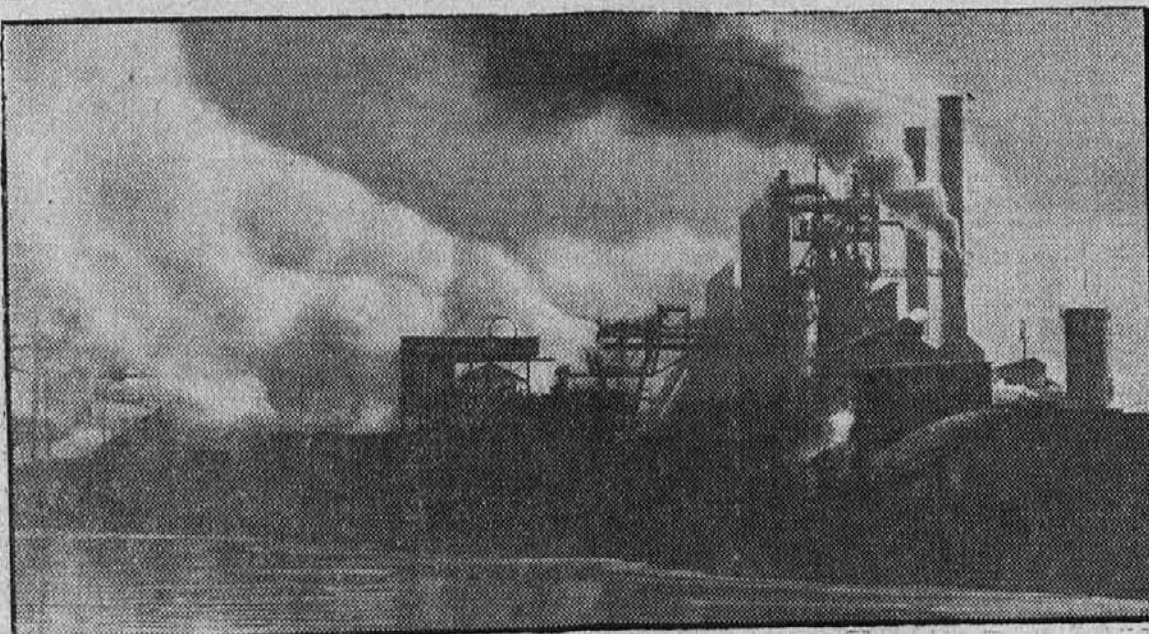
Predsednik Anton Skufca, 3532 E. 78th St.; podpredsednik Joseph Kenik, 3536 E. 110th St.; tajnik Rudolph P. Kenik, 8908 Union Ave.; blagajnik Matt Zupančič, 3577 E. 81st St.; nadzorniki: John Kaplan, Joseph Lekan, Frank Hrovat; zdravnik dr. A. J. Perko. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v SND na 80. cesti.

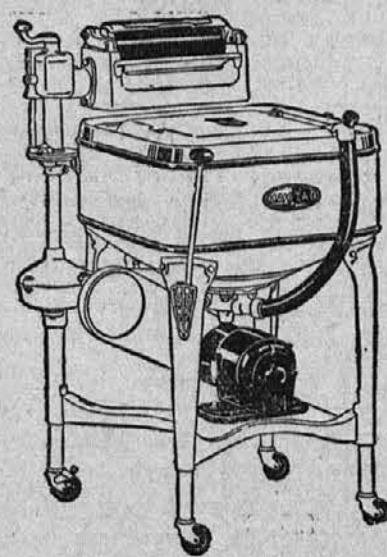
Bette Davis, filmska igralka, v lepi promenadni obleki.

V North Chicagu je policija pregnala s sedeče štrajkarje iz tovarne na ta način, da je zgradila velik stolp, ga pomaknila do tovarne, nakar so biriči izza varnega stolpa metali v notranjost tovarne smrdeče bonde.

Jeklarska industrija v Zed. državah je na delu s polno paro. Računa se, da je do 500,000 delavcev zaposlenih zdaj v tej industriji.

model 30

samo

\$99.50

HITRA ODLOČITEV

je potrebna, če hočete

MAYTAG

z vlitim aluminastim

čebrom s prihrankom

\$10 DO \$20

Cene se dvignejo

1. maja

Maytag pralniki se prodajajo veliko ceneje kot pred par leti. In vendar je Maytag mnogo boljši.

Zelo veliko vam damo za vaš stari električni pralnik.

Mal depozit vam enega zagotovi.

Kremzar Furniture

6806 St. Clair Ave.

ENdicott 2252